

In deze rubriek laten leden van de kernredactie van Bestuurswetenschappen hun licht schijnen op actuele vraagstukken in beleid en openbaar bestuur.

Het verhaal gaat

VINCENT VAN STIPDONK

Drs. V.P. van Stipdonk is Politiek Raadgever & Redacteur.

De laatste tijd erger ik mij aan al die politici die een verhaal zoeken. Ik geef enkele voorbeelden:

- “VVD en PvdA moeten met een geloofwaardig verhaal komen” (CDA-Kamerlid Van Hijum, 1/10/2012).
- “PvdA-verhaal wordt eindelijk begrepen” (PvdA-Kamerlid Samson, 30/8/2012).
- “CDA vertelt het eerlijke verhaal” (CDA-Kamerlid Buma, 4/8/2012).
- “GroenLinks moet haar eigen verhaal blijven vertellen” (GroenLinks-Kamerlid Klaver, 27/7/2012).
- “Partij zonder leider zoekt verhaal” (anoniem PvdA-Kamerlid, 1/6/2012).

•• 3 ••

Verschrikkelijk toch? Laten we eerst even op verhaal komen: waar hebben we het over? Wikipedia houdt het simpel (al bijt de definitie zichzelf in de staart): “Een verhaal is een weergave van al dan niet fictieve gebeurtenissen, met een verhalende kern, een begin, midden en einde.” Dat doet denken aan de meesterlijke voorlees-scène in *Alice in Wonderland*: “Het witte konijn zette zijn bril op: “Met uw welnemen, Majesteit, waar zal ik beginnen?”, vroeg hij. ‘Begin bij het begin’ zei de Koning ernstig, ‘en ga door tot je bij het einde komt. Stop dan maar.”

Van harte steun ik elke oproep aan politici om te beginnen bij het begin en te stoppen bij het einde (👉¹). Stop gewoon met praten als je uitgepraat bent. Als je moet zoeken naar een verhaal, is het einde zoek!

Maar nee, iedere politicus zoekt zijn/haar eigen verhaal, want de term ‘verhaal’ straalt opeens daadkracht uit. Het verhaal dat verhalen betekenis hebben, kreeg betekenis juist door dat verhaal. Mooi hè?

Zoals vaker in de politiek wordt het middel (vertellen wat je wilt bereiken) verward met het doel (iets bereiken). Vermoedelijk is het een uitwas van de modieuze discoursanalyse. Die benadering stelt dat taal meer is dan een abstracte structuur van

tekens en regels, en dat wat je zegt en hoe je het zegt ons sociaal handelen beïnvloedt.

Op zich een goed verhaal. Maar het schiet door wanneer de taal zelf ook als handelen wordt beschouwd. In geouwehoer kun je niet wonen, zei Schaeffer niet ten onrechte.

Ik wil geen politicus die mij verhaaltjes vertelt, als een Colijn die sussend bromt: Gaat u rustig slapen, de regering waakt over u. Dan liever Thorbecke die in 1849 – om zijn kabinet te introduceren – simpelweg zei: Wacht op onze daden!